

Utredningen om Inrättande av
Utbetalningsmyndigheten

Koncept för funktionen dataanalys och granskning Dnr KOMM2022/00340-114

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten instämmer i förslaget förutsatt att vissa förtydliganden sker.

Vi ser att den struktur som beskrivs kommer att bidra till mer effektiva arbetssätt – inte minst kopplat till möjligheten att gemensamt arbeta mer proaktivt mot välfärdsbrottslighet.

Remissen omfattar hur funktionen dataanalys och granskning på ett övergripande plan ska arbeta då myndigheten är i full verksamhet. Uppbyggnadsfasen eller detaljer beskrivs inte vilket gör det svårt att förstå vägen till att full verksamhet är igång och vilka konsekvenser det får för beslutande myndigheter.

Uppdraget att inrätta en funktion för dataanalys och granskning (avsnitt 2)

Remissen beskriver att det i första hand är de beslutande myndigheterna som ska ansvara för att vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra felaktiga utbetalningar och polisanmäla misstänkta brott. Det beskrivs inte i vilka situationer ansvaret istället skulle kunna ligga hos Utbetalningsmyndigheten.

Systemövergripande dataanalyser (avsnitt 3.1.1)

För att genomföra sina analyser kommer Utbetalningsmyndigheten behöva tillgång till uppgift om vilka utbetalningar som genomförs. Eftersom beslutande myndigheter kommer att anslutas till transaktionskontot stegvis kan det därför innebära att myndigheterna i början måste lämna uppgift på annat sätt till Utbetalningsmyndigheten om vilka utbetalningar som genomförs.

Av betänkandets förslag till lag om skyldighet att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten är det oklart om uppgift om utbetalningar kommer att omfattas av uppgiftsskyldigheten. Förslaget verkar utgå från att Utbetalningsmyndigheten kommer att genomföra utbetalningarna själv redan från myndighetsstarten. Enligt betänkandet kan de beslutande myndigheterna komma att anslutas stegvis. Eftersom Utbetalningsmyndighetens analysverksamhet kan komma att starta innan samtliga myndigheter anslutits till transaktionskontot, förefaller det därför som att det kan behövas en uppgiftsskyldighet för beslutande myndigheter att

www.pensionsmyndigheten.se

Pensionsmyndigheten

Box 38190

100 64 Stockholm

Telefon

0771-771 771

E-post

registrator@pensionsmyndigheten.se

Org.nr

202100-6255

också lämna ut uppgifter om vilka utbetalningar som genomförs. Vi kan exempelvis inte se att det nuvarande förslaget i 3 § skulle innebära en sådan skyldighet för Pensionsmyndigheten. Vi önskar därför säkerställa att det kommer att finnas stöd för beslutande myndigheter att också lämna ut uppgift om utbetalning även innan det att de beslutande myndigheterna anslutits till transaktionskontot.

Inledande och fördjupad granskning (avsnitt 3.1.2)

Förtydligande behövs gällande de tillfällen då analysen leder till en fördjupad utredning. Det behöver klargöras huruvida ärendet är färdigutrett när underrättelse kommer till de beslutande myndigheterna.

Förhindra att en felaktig utbetalning kommer mottagaren tillhanda (avsnitt 3.3.3)

Det beskrivs att dataanalys kan utföras under det korta fönstret mellan det att Utbetalningsmyndigheten får ett betalningsuppdrag via transaktionskontot och det att utbetalningen sker, för att stoppa en kommande utbetalning. Även om lagstöd tillkommer, kan det finnas andra hinder för att stoppa en enskild utbetalning under denna tid. Problem med att stoppa en enskild utbetalning finns redan idag då man inte gärna gör ett ingrepp i en stor datafil.

Samverkansformer (avsnitt 3.4)

Pensionsmyndigheten instämmer i vikten av kunskapsutbyten mellan olika myndigheter samt möjligheten att bidra till gemensam kompetensförsörjning inom området. Myndigheten efterfrågar dock att formerna för kunskapsutbyte och gemensam kompetensförsörjning förtydligas.

Informations- och datautbyte (avsnitt 3.5)

För att kunna planera kommande it-utveckling och processutveckling är det viktigt att det klargöras vilken information som ska behandlas i dataanalysen och var den ska hämtas samt vilka kommunikationskanaler som ska gälla. Under avsnitt 3.5 nämns exempelvis inte transaktionskontot, som enligt betänkandet och lagrådsremissen skulle vara den knutpunkt för information där Utbetalningsmyndigheten skulle hämta data för dataanalys. Det framkommer inte heller vilka befintliga kanaler som avses.

Integritet och säkerhet (avsnitt 4)

Informationen om integritet och säkerhet beskrivs i remissen på en övergripande nivå. Pensionsmyndigheten har inga synpunkter på det som står om integritet och säkerhet i remissunderlaget. Myndigheten hoppas däremot att arbetet inom säkerhetsgruppen prioriteras och fortskrider samt att information om hur säkerhetsarbetet praktiskt ska genomföras når oss i god tid för eventuella synpunkter.

Detta yttrande har beslutats av avdelningschefen för avdelningen för myndighetsstyrning och stöd Kajsa Möller efter föredragning av verksamhetsutvecklare Mimmi Diamant. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen för juridikavdelningen Lena Aronsson och enhetschef Malena Söderholm Sandh deltagit. I beredningen deltog enhetschef Lisa Nordenhäll,

2023-02-07

Dok.bet. 3 (3)
Version PID284784
Dnr/ref. 1.0
VER 2023-44

tillförordnad enhetschef Kjersti Holstad Mårtensson, it-säkerhetschef Dan Holgersson, verksamhetsutvecklarna Mitra Mehrabi, Yvonne Lindgren och Cecilia Leijon, juristerna Nina Åsén och Ylva Rosenkvist Sjögren, verksamhetsarkitekt Anna-Lena Åman samt säkerhetsspecialist Robert Lundberg.

Kajsa Möller

Mimmi Diamant